

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№1

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, yanvar.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikrarov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	52
Dilnoza Ruziqulova Xoliqovna	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBA	60
Maksumova Umidaxon Sadikjonovna	
ОЛИГОПОЛИЯ И ТЕОРИЯ ИГР	64
Камилова Наргиза Абдукаххоровна, Наимов Самандар Раджабович	
ЦИФРОВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ: НОВАЯ ЭРА ЭФФЕКТИВНОСТИ	67
Каракулов Фарход Зайпудинович	
MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING INNOVATSION YECHIMLARI	72
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
MOLIYAVIY AKTIVLARNING IQTISODIY MOHIYATI VA TIJORAT BANKLARIDA ULARNING SIFAT MEZONLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	77
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MOLIYAVIY RISKLARNI BOSHQARISHDA SUN'İY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI	82
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich, To'xtayev Kamol Po'latovich	
MARKETING VA BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR KIIYIMLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	87
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
NAMANGAN VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA MODERNIZATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	93
Odilova Malika Abdushukur qizi	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	98
Toshtemirov Xojiakbar Qahramon o'g'li	
ТУРИЗМ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	103
Артикова Шохида Ильясовна	
MINTAQALARDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	107
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
THEORETICAL ASPECTS OF SERVICES IN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN'S ECONOMIC TRANSFORMATION	114
Umidjon Normurodov, Qodirov Yusufbek Suyunbek ugli	
РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИННОВАЦИЙ	120
Расулов Нозимжон Набиджонович	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING JORIY QILINISHI VA UNI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI.....	125
Saburov Jumanazar Saliyevich	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA ICHKI BOZORNI KENGAYTIRISH IMKONIYATLARI	129
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр угли	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI.....	141
Xayitov Rustam Burxonovich	

BARQAROR MOLIYALASHTIRISH KONSEPSIYASIGA MUVOFIQ “YASHIL” INVESTITSIYALARNI RIVOJLANTIRISH.....	146
Abduraxmonov Alimardon Sodiq o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH.....	151
Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich	
HUDUDLARDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	159
Ibodova Dilsora Ibodovna	
INVESTITSION PORTFELLARNI SHAKLLANTIRISH, BAHOLASH VA BOSHQARISH	165
Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Abdullaeva Shohista	
KICHIK XIZMATLAR FAOLIYATINI RASMIYLASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI KO'RSATKICHLARINI OSHIRISH.....	170
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
MONOPOLIYAGA QARSHI BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY YONDASHUVLAR.....	173
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДИНАМИКИ И СЕЗОННОСТИ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	179
Салиходжаева Умида Абдуакбар кизи	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI TALABNI PROGNOZLASHNING CHAKANA MARKETING INNOVATSIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI ROLI	186
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi	
TEMIR YO'L YO'LOVCHI TASHISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MODELLARI	200
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOT VA AUDIT METOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	205
Zufarova Zilola Raxim qizi	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	216
Rahmonqulov Temirbek Eshmamatovich	
MULKIY SOLIQLARNING MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI TA'SIRINI BAHOLASH.....	222
Aliyarov Olim Abdug'aparovich	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHSULOT BILAN BOG'LIQ XIZMATLAR TASNIFI	231
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
UY-JOY FONDINI SAMARALI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJIY TAJRIBALARI.....	236
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
TURIZMNI IQTISODIYOTDA TO'G'RIDAN TO'G'RI TA'SIRINI STATISTIK TADQIQOTI.....	241
Jumanova Zilola Tuychiyeвна	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK EKOTIZIMLARI VA O'ZBEKISTON BANK EKOTIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA QIYOSIY TAHLILI	248
X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMI UCHUN DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	254
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	
OROL BO'YI MINTAQASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	259
Umarova Xusnora Dilmurod qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	264
Xolmurotov Salimbek Eshbekovich	

INNOVATSION KLASTERLARNI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMI.....	269
Quliyev Begimqul Melikovich	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ.....	276
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
АГРОЭКОТУРИЗМ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЭКОНОМИКИ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УЗБЕКИСТАНА.....	281
Хайдаров Ойбек Зоирович	
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION IN THE HOUSEHOLD SERVICE SECTOR: EMPIRICAL EVIDENCE FROM SAMARKAND REGION	287
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, Yuldosheva Zulfizar Sayfullayevna	
DEVELOPMENT OF INTERACTIVE MODELING METHODS FOR THE SYNTHESIS OF INTELLIGENT CONTROL SYSTEMS FOR TECHNICAL OBJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY.....	293
Mamutova Aygul Kalmurzaevna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH MASALALARI.....	298
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI TRANSFORMATSIYASI VA UNING MOLIYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI.....	303
Tashmuxe'dova Yayra Atxamovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TIZIMLARI ORQALI SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL	308
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
TA'LIM MIGRATSIYASI VA INTEGRATSIYA KO'RSATKICHLARINI STATISTIK TAHLILI: YEVROPA ITTIFOQI (SIRIUS) TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI.....	314
Abdullayeva Gulhayot Shuhratovna	
HUDUDIIY SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI KO'P OMILLI STATISTIK TAHLIL ETISHDAGI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO'LLARI	319
Tag'oyev Feruz Yorqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI HUDUDIIY INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA TAHLIL VA TAVSIYALAR.....	326
Egamberdiev Abbasxon Sherali o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	331
Nurullayev Baxrom Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH.....	337
Ne'matova Mavsuma	
ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA ISLOMIY MOLIYA VA NOBANK KREDIT TASHKILOTLARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNING NAZARIY ASOSLARI	341
Galatov Abbas Alibekovich, Xalilov Nurullo Xamidillayevich	
IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISHGA QARATILGAN DAVLAT FISKAL SIYOSATI HOLATI TAHLILI.....	346
Xudayberginova Nigora Turgunbayevna	
MEHNATGA HAQ TO'LASHNING MOHIYATI VA ULARNI HISOBGA OLISHNING ASOSIY VAZIFALARI	356
Anvar Raximov Maxmarasulovich	
"CRADLE TO CRADLE" VA "CRADLE TO GRAVE" KONSEPSIYALARINING UMUMIY VA XUSUSIY JIHATLARI	360
Sodikov Zokir Rustamovich	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	366
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI VA MINTAQA IQTISODIYOTIGA TA'SIRI: KEYNESIAN YONDASHUV NUQTAI NAZARIDAN.....	370
Shermatov G'ofurjon G'ulamovich	
QURILISH KORXONALARIDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (ROSSIYA TAJRIBASI)	377
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA YASHIL XIZMATLAR SEKTORINING TRANSFORMATSIYASI.....	385
Aliqulova Laylo Ziyadin qizi	
VIRTUAL TA'LIM MUHITI ORQALI TALABALARNING MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	390
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH KO'RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH	395
Qo'ziyboyev Umarbek Ulug'bekovich	
ОЦЕНКА СТОИМОСТИ И РИСКОВ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ (FDI)	400
Бахтиярова Дильноза Мадминджановна	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING AHAMIYATI.....	407
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
O'ZBEKISTONDA INTEGRATSIYALASHGAN YASHIL MOLİYALASHTIRISH ARHITEKTURASI: KONSEPTUAL MODEL VA AMALIY TAKLIFLAR.....	412
Quliyev Ulug'bek Mirzayevich	
BANK TIZIMI FAOLIYATI MISOLIDA MOLİYAVIY ISLOHOTLAR SHAROITIDA KORXONALAR LIKVIDLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	419
Iminova Nurjahan Qodirjon qizi, Karimov Sardorbek Shuxratjon o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING SANOAT RIVOJI VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI O'RNI	423
Baxtiyor Abduganiyev, Nodira Saidbaxromova	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СТАНОВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	427
Li Kristina Alekseyevna, Элназарова Шарифа Исроиловна, Эшпулатов Достонбек Боходир огли	
TOVAR-XOMASHYO BIRJASIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	432
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE ROLE OF CORPORATE STRUCTURES IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL FINANCIAL RELATIONS.....	438
Kurbaniyazov Shakhzodbek Karimovich	
BANKLARNI MODERNIZATSIYA VA TRANSFORMATSIYA QILISH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASH SAMARADORLIGINI TA'MINLASH VA UNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'LLARI	442
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI MARKETING: O'ZBEKISTON SHAROITIDA SAMARADORLIK VA INTEGRATSIYA MODELLARI	446
Kamilov Farxod Shamilevich	
TASHQI SAVDODA EKSPORTNING MAKROIQTISODIY AHAMIYATI	453
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	
РАЗВИТИЕ АСПЕКТОВ МАРКЕТИНГА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....	459
Юсупов Махамадамин, Закирова Умида Махамадаминовна	
LIZING OLUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITILISHI	462
Sadritdinov Baxodir	

YASHIL IQTISODIYOT VA KICHIK BIZNES RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	467
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TEXNOLOGIK RESURLARNI BOSHQARISHDA STRATEGIYALARDAN FOYDALANISH	474
Kazakov Olim Sabirovich	
OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARINING IQTISODIY AHAMIYATI HAMDA ZARURLIGI.....	479
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
SANOAT KORXONASIDA INNOVATSION JARAYONLAR SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISHNING METODIK YONDASHUVLARI.....	485
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	491
Kafiyev Xojiakbar Xosilbek o'g'li	
BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI.....	496
Xolmatov Otabek Oybek o'g'li	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALAR.....	499
Sheraliyeva Saida Azatovna	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTER USULLARINI QO'LLASH.....	504
Mizrob Maxmudovich Tashov	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В ПРОЦЕССАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ.....	514
Ли Илларион Георгиевич	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВИДОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА.....	519
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
УСТОЙЧИВОЕ И ЦИФРОВОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ	525
Усманова Азиза Баходировна	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI INNOVATSION ASOSDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURIYATI.....	529
Temurbek Olimovich Mamayunusov	
КОМПЛЕКСНОЕ УЧЁТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	536
Эркинбаев Якуббой Хушнуд угли	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINING DAVLAT QARZ BARQARORLIGINI TA'MINLASH VA QARZ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH INSTITUTSIONAL VA AMALIY QO'LLANISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH	541
Raxmatov Hamid Hasan o'g'li, Akramov Azizjon Kabirovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SEKTORIDA INSTITUTSIONAL VA INVESTITSION OMILLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA QO'SHMA TA'SIRI.....	549
Fayziyev Oybek Raximovich	
INSTITUTIONALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF OECD COUNTRIES' EXPERIENCE IN GOVERNANCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION REFORM.....	556
Sarvar Saidov Khairulloyevich	
O'ZBEKISTONDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	562
Zaynutdinova Umida Djalalovna, Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
SAMARQAND VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING ROLI.....	568
Gulnora Mardievna Shadieva, Avazova Charos	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ СФЕРЫ УСЛУГ	572
Шадиева Гулнора Мардиевна, Рустамова Фируза	

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH.....	578
Eminchayev Baxodir Sadikovich	
MINTAQA IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARINING NAZARIY TAHLILI	583
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
AKTIVLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARNING TAHLILI	587
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING MUAMMOLI KREDITLARI (NPL) KO'RSATKICHI ORQALI BANK TIZIMI BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	594
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov A.V.	
AKSIYADORLAR BILAN MANFAATLI MUNOSABATLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AKSIYADORLAR VA ULARNING HUQUQLARINI TA'MINLASH.....	600
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ	605
Мирпулатова Луиза Мансуровна, Абдумажидов Шахзод Шерзод угли	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING YAIMDAGI ULUSHI VA UNING IQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	610
Bo'stonova Nilufar Abdusmatovna	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	615
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
SURXONDARYO VILOYATI ISHLAB CHIQARISH SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGI KO'RSATKICHLARINING STATISTIK TADQIQOTI.....	619
Buriyev Ubaydulla Bozor o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR.....	623
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNI BOSHQARISH MASALALARI	630
Yuldasheva Nazokat Muzaffar qizi	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING BARQAROR RIVOJLANISH MEXANIZMI: MONITORING VA BAHOLASH TIZIMI.....	635
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI	640
Raxmanova Iroda Xasilovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH VA RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR.....	645
Turgunov Abror Kadirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI.....	650
Muminova Marguba Mamirkulovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	655
Ulashev Xubbim Askarovich	
KADRLAR SIYOSATI VA DAVLAT XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH HAMDA RIVOJLANTIRISHNING MILLIY MODELINI YARATISH	659
Turayev Laziz Shokirovich	
BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMRADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	664
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	

QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI UNDIRISH JARAYONIDA SOLIQ TAFOVUTINI (VAT GAP) ANIQLASH VA BAHOLASH USULLARI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON SHAROITIDA ADAPTIV YONDASHUV.....	670
Urazmatov Jonibek Musurmanovich	
HUDUDLAR SOLIQ SALOHİYATI: OMILLAR VA NATIJA.....	675
Baxtiyorov Umid Kaxramon o'g'li	
AN'ANAVIY HUNARMANDCHILIKNI RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI INNOVATSION TRANSFORMATSIYA QILISH MEXANIZMLARI.....	680
Ermetov A.I.	
TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHDA SUPPLY CHAIN CONTROL TOWER KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI.....	686
Yuldashev Abduxakim Abdukarimovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA AXBOROT RESURSLARINING BOSHQARUV MODEL VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	691
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIGA MENTORLIK TIZIMINI TATBIQ QILISHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	696
Xurshida Maxmadaminova	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING HISOB-KITOB VA UNDIRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	706
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ПРАКТИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КЛЮЧЕВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ФИНАНСАМИ УЗБЕКИСТАНА.....	715
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
KORPORATIV DIVIDEND SIYOSATINING YANGI JIHATLARINI O'RGANISH: RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKAT MISOLIDA.....	723
Eshev Furqat A'zamovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR ASOSIDA "AQLLI SHAHAR" BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH: INSONGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV.....	730
Raximova Madina Shuxrat qizi	
HUDUDIY IQTISODIY TIZIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY TUZILMALARI.....	737
Umarov Oqil Omiljonovich	
MAMLAKATIMIZ TIJORAT BANKLARINING FOND BOZORIDAGI INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	742
Yuldashev Fozil Turapovich	
MAKROIQTISODIY MUVOZANATNI MODELLASHTIRISHDA MATEMATIK USULLARNING TATBIQI VA PROGNOZLASHTIRISH SAMARADORLIGI.....	749
Abdiraimov Abbos Xolmurodovich	
ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И ГОСУДАРСТВАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	756
Мирзамухамедова Шахзода Акмалжон кизи	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIY TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA STRATEGIK MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISH.....	762
Ismadiyarov Alisher Abduraxmon o'g'li	
СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ СОСТОЯНИЙ ЧЕЛОВЕКА ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИМИ ОБОРОТАМИ РУССКОГО ЯЗЫКА.....	766
Жумаев Шавкат ХХХ	
SUV XO'JALIGI SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	769
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva	
МЕТОДЫ СБОРА И АНАЛИЗА ДАННЫХ ДЛЯ ОЦЕНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТИ ЦИФРОВЫХ ИНВЕСТИЦИЙ.....	776
Каракулов Фарход Зайпудинович	

НЕФОРМАЛЬНАЯ ЗАНЯТОСТЬ И ТЕНЕВАЯ СТОРОНА ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: АНАЛИЗ СТРУКТУРНЫХ ВЫЗОВОВ И ГОСУДАРСТВЕННЫХ МЕР ПО ЛЕГАЛИЗАЦИИ	782
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISH MODELLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI	787
Xalikov Akmal Xolboyevich	
TIJORAT BANKLARDA MOLIYAVIY XIZMATLARNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ISTIQBOLLARI	793
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
RAQOBATBARDOSH MUHITDA INNOVATSION MENEDJMENTNI JORIY ETISH MEXANIZMLARI	799
Siddikov Askar Axrorovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYASINI BAHOLASHNING MEZON VA USULLARI	803
Isakova Naima Ikromjonovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT BUDJETI DAROMADLARINI OSHIRISH IMKONIYATLARI	809
Abdullayeva Iroda Shuxrat qizi	
MULTIMODAL TRANSPORT OQIMLARI SHAROITIDA LOGISTIKA XABLAR JOYLASHUVINI TANLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	813
Umirzaqov Davlatjon Dolimjon o'g'li, Axmedova Muslima Djalolovna	
SUG'URTA ZAXIRALARINI MOLIYAVIY HOLAT TO'G'RISIDAGI HISOBOTDA AKS ETTIRISH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH	818
Kodirkulov Oybek Turdiboyevich	
MINTAQAVIY IQTISODIYOTNI BOSHQARISHNING XORIJIY Tajribalari	826
Nazarov Nazirjon Narzilloevich	
BUDJET TASHKILOTLARIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNI TUZISH VA ULARNI TAHLIL QILISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	830
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
XORIJIY DAVLATLAR Tajribasida boj-tarif siyosatini metodologik takomillashtirish MODELLARI	837
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI (XORIJIY Tajriba asosida)	844
Bekmetov Xursandbek Ilxamovich	
SOTISH KANALLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA MARKETING TADQIQOTLARIDAN FOYDALANISH	850
Abduxalilova Laylo Tohtasinovna	
MINTAQ IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURIYATI	857
Achilova Firuza Kurbanovna	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASINI MUSTAHKAMLASH VA INVESTITSION KREDITLASH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH TAHLILI	862
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
XIZMATLAR SOHASIDA MIJOZLAR BILAN O'ZARO MUNOSABATLARNI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA BAHOLASH MEZONLARI	867
Ismailova Ma'mura Eldorovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA MANBALARI	874
Rustamova Dilsabaxon Djurayevna, Baratov Maxsudali Nazaraliyevich	
KORXONA FAOLIYATIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	881
Xashimova Dilyora Paxritdinovna	
TURIZM SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI (DXSH) LOYIHALARINI BOSHQARISHDA ESG VA BMTNING BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARI (UNSDG) KONSEPSIYALARINING O'ZARO BOG'LIQLIGI	888
Masharipov Ravshan Rajabboyevich	

IQTISODIY, MOLIYAVIY, INVESTITSIYA VA SOLIQ SALOHİYATINING O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY XUSUSIYATLARI.....	893
Jurayev Xusan Atamuratovich	
TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY RISKLAR BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYALARI.....	900
Kadirov Abdumalik Matkarimovich, Abduqodirova Shahzoda Ilhomidin qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTINI IQTISODIY-EKOLOGIK JIHATDAN RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	904
Koliyova Shoxista Qahramon qizi, Barnoqulova Marjona Otabek qizi	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY AKTIVLAR PORTFELLARINI RISK-DAROMAD DILEMMASI ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH (G. MARKOVIS VA J. TOBINNING PORTFEL NAZARIYASI ASOSIDA)	909
Kurbanov Xayrilla	
MAMLAKATIMIZNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH	915
Mirzayev Rustam Ro'ziyevich	
РЫНОЧНЫЙ СПРОС И РАВНОВЕСИЕ	921
Камилова Наргиза Абдукажхоровна, Ашуров Сардоржон Зафаржонович	
XORIJIY DAVLATLARDA AUDITORLIK FAOLIYATINING O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYASI.....	925
Akromov Shohrux Shuhrat o'g'li	
MARKETING-INTERNET XIZMATLARIDAN FOYDALANGAN HOLDA SAVDO KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	929
Ismoilov Lazizbek Rasuljon o'g'li	
KORXONADA INNOVATSION BOSHQARUV MEXANIZMLARINING MAVJUD MODELLARINING RETROSPEKTIVASI.....	934
Toxirova Gullola Mirkamolovna	
SANOATNI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA TARMOQ KORXONALARI FAOLIYATIGA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISHNING ROLI	940
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
TIBBIY XIZMATLARNI MOLIYALASHTIRISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	946
Isroilov Bohodir Ibragimovich, Muhammadiev Ramz Zoirjon o'g'li	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING ROLI	952
O'ktamova Nozima Narzulla qizi	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ.....	957
Журахонов Шержахон Зафаржонович	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT KO'LAMI, RIVOJLANISHINING TARIXIY EVOLYUTSIYASI VA HOZIRGI HOLATI TAHLILI	962
Raxmonov Azizjon Sadullayevich	
SOLIQQA TORTILADIGAN KO'CHMAS MULKARNI BAHOLASH TIZIMLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	970
Musalimov Shuxrat Isamuxamedovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYALASHNI TAKOMILLASHTIRISH BILAN BOG'LIQ BO'LGAN MUAMMOLAR.....	974
Yuldashev Iskandar Abdurashidovich	
BARQAROR RIVOJLANISH KONSEPSIYASI VA UNING QURILISH SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK(DXSH)NI BOSHQARISHDAGI O'RNI	980
Rasulov Shuxrat G'ayratovich	
"YASHIL IQTISODIYOT", EKOLOGIK BARQARORLIK VA EKOLOGIK MADANIYAT	984
Ibragimova Saodat Abdumom'inovna	

EKOLOGIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	990
Mirzayeva Nilufar Sabirjanovna	
IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSIYALARNING NAZARIY ASOSLARI VA AHAMIYATI	995
Davlatova Ozoda Olmos qizi	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH: RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'YI INTELLEKTNI JORIY ETISHNI TAKOMILLASHTIRISH	1001
Suyunova Dilfuza Dilmurod qizi	
BOZORNI SEGMENTATSIYALASHDA MARKETING TADQIQOTLARINING ROLI	1006
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilxomovna	
O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH STRATEGIYASI	1010
Sharifboyev Bunyod Azamat o'g'li, Abduraxmanova Gulnora Qalandarovna	
TIJORAT BANKLARI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA KAPITALNING ROLI	1016
Mirzaraximova Nurhayot Baxrom qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВУЗОВ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН В УСЛОВИЯХ РЕФОРМИРОВАНИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ И РЫНОЧНОЙ КОНКУРЕНЦИИ	1020
Ходжаева Наргизахон Анатолиевна	
FUNDRAISING AS A STRATEGIC TOOL IN MUSEUM MANAGEMENT	1028
Aziza Ibroximova	
KORXONALARDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI	1035
Boboraxmatova Shohsanam Ibdullo qizi	
MOLIYAVIY HISOBOT TIZIMINI XALQARO STANDARTLARGA O'TKAZISHNING O'ZBEKISTONDAGI DINAMIKASI VA NATIJALARI (OLMALIQ KMK MISOLIDA)	1043
A.J.Tuychiyev, M.V Abdunabiyeva	
TARMOQLANGAN AVTOMOBIL YO'LLARI QURISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: FARG'ONA VODIYSI (FARG'ONA VILOYATI VA QO'QON HUDUDI) MISOLIDA RAQAMLI LOYIHALASH, OPTIMALLASHTIRISH VA INTELLEKTUAL BOSHQARUV	1051
Yakubov Maqsadxon Sultaniyazovich, Norinov Muhammadyunus Usibjonovich, Zikrayev Akmaljon Alimovich	
O'ZBEKISTONDA KORPORATIV INNOVATSIYA TIZIMINI ISH SAMARADORLIGINI BAHOLOVCHI (KPI) AXBOROT TIZIMINI ISHLAB CHIQISH VA TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	1057
Rafikova Kamila Baxtiyorovna	
RAQAMLI BANK XIZMATLARINING MOLİYAVIY BOZOR RIVOJIGA TA'SIRI	1063
Abdulazizov Javohir Abduvali o'g'li	
OILAVIY TADBIRKORLIKNI TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN MOLİYALASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	1070
Davlyatov Qahramon Abdumavlyanovich	
AMORTIZATSİYALANADIGAN AKTIVLAR HISOBINING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	1077
Aminboyev Jaloliddin Otabek o'g'li	
BANKLARDA RISK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH	1083
Karimov Shohruh Boydulla o'g'li	
DIGITALIZATION, RESEARCH CAPACITY AND HIGHER EDUCATION DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN: AN ARDL-ECM ANALYSIS (2000-2024)	1087
Ismailova Nilufar	
TURIZMDA TALAB VA TAKLIFNI BAHOLASH USULLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	1094
Suyunov Alijon Jumaboy o'g'li	
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ДОХОДАМИ И РАСХОДАМИ НА ФИНАНСОВУЮ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ	1099
Аймухаммедова Амина Какажановна	
"O'ZMILLIYBANK" AJDA MIJOZLARINING KREDITGA LAYOQATLILIGI DARAJASI HOLATI TAHLILI	1105
Jumaniyazov Quvanchbek Amatjonovich	

SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH HAMDA ISHLAB CHIQUARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1110
Qodirov Bekzod Xomidjonovich	
FARMATSEVTIKA SANOATINING ASOSIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI IQTISODIY-STATISTIK USULLARI ORQALI TAHLILI	1115
O'taganova Umida Egamberdi qizi	
MAMLAKATIMIZDA XOTIN – QIZLAR O'RTASIDA MAHALLIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	1123
Rafiyeva Madina Xusinovna	
YASHIL IQTISODIYOTDA DEPOZIT TIZIMINI SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BOSHQARISH	1128
Norqobilova Feruza Abduhomidovna, Odilov Jahongir Nozimjonovich	
OPTIMIZING HUMAN CAPITAL: THE IMPACT OF SCHOOL MANAGEMENT ON ORGANIZATIONAL CULTURE IN VOCATIONAL EDUCATION.....	1132
Karimova Dilfuza Xatamjonovna	
QISHLOQ XO'JALIGIDA INVESTITSİYALARINING INNOVATSION MAZMUNI RIVOJLANISHINING DOLZARB YO'NALISHLARI	1138
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Raximjonov Ulug'bek Boxodir o'g'li	
IQTISODIY TIZIMLARNI MAKRO VA MIKROIQTISODIY DARAJADA PROGNOZLASH: KONSEPTUAL YONDASHUVLAR VA MODELLASHTIRISH USULLARI	1142
Alimov Fazliddin Xalimovich	
ISLOMIY MOLIYA INSTITUTLARIDA FOIZSIZ MOLIYALASHTIRISH TAMOIYLLARINING IQTISODIY MOHIYATI.....	1147
Pulatova Adolat Djaxangirshyevna	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA INNOVASION FAOLIYATNI SAMARALI BOSHQARISH JARAYONLARI	1152
Fayzieva Dilafruz Shuhratovna	
MARKAZIY BANK RAQAMLI VALYUTASI (CENTRAL BANK DIGITAL CURRENCY): NAZARIY ASOSLAR VA XALQARO TA'RIFLARNING QIYOSIY TAHLILI	1156
Tashqo'ziyev Suxrob Abdurazzak o'g'li	
KORXONALARNI MOLIYAVIY INQIROZGA OLIB KELUVCHI SABABLAR VA ULARNI OLDINI OLISH YO'LLARI.....	1161
Bobomirzayev Isroil	
ИНКЛЮЗИВНЫЙ РОСТ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН: ПРОБЛЕМЫ, УСЛОВИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕАЛИЗАЦИИ.....	1165
АскарOVA Мавлуда Турабовна	
XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB QILISHDA MOLIYAVIY BOZOR MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	1171
Ibragimov G'anijon G'ayratovich	
BANK TIZIMIDA OPERATSION RISKLARNI BAHOLASH VA MONITORING MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH.....	1176
Muxitdinova Difuza Farxodovna	
KO'P DARAJALI YONDASHUVNING MIKRO, MEZO VA MAKRO DARAJALARDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKLARINI ASOSLASH HAMDA MODEL ARXITEKTURASINI SHAKLLANTIRISHNING METODOLOGIK TAMOIYILLARI	1183
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li, Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
TIJORAT BANKLARI DAROMAD BAZASINING TARKIBI VA DINAMIKASI ("TURONBANK" ATB MISOLIDA)	1191
Togayev Salim Sobirovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KAPITAL TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI KAPITAL BAHOSINI MINIMALLASHTIRISH MEXANIZMLARI	1196
Obidov Sanjar Omonxo'jayevich	
O'ZBEKISTON XIZMATLAR EKSPORTINING GEOGRAFIK TARKIBINI TAKOMILLASHTIRISH IMKONIYATLARI: GRAVITATSION MODEL ASOSIDA TAHLIL	1202
Qodirjonov Adhamjon	

AKSIONERLIK JAMIYATLARDA MOLIYAVIY INVESTITSİYALAR HISOB VA AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITISH	1206
Suyunov Yorqin Bekmurodovich	
BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASHDA TADBIRKORLIK INFRATUZILMASINING INSTITUTSIONAL OMILLARI	1212
Arifbayev Bobur Dilshodovich	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ ESG-ТРАНСФОРМАЦИЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ В РАМКАХ СТРАТЕГИИ «УЗБЕКИСТАН – 2030»	1219
Аблаева Валентина Борисовна	
FINANCING A GREEN UNIVERSITY: MECHANISMS, MODELS, AND STRATEGIC DIRECTIONS FOR SUSTAINABLE CAMPUS DEVELOPMENT	1227
I. Imomov, F.Nishonov	
ПОНЯТИЕ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОГО МАРКЕТИНГА В УЗБЕКИСТАНЕ	1234
Шоев Алим Халмуратович	
ANALYZING UZBEKISTAN'S EU EXPORT TRENDS THROUGH THE GENERALIZED SYSTEM OF PREFERENCES PLUS (GSP+) SCHEME	1239
Aziz Zikriyoyev, Rajabova Malika Nuriddin qizi	
ANALYZING UZBEKISTAN'S EU EXPORT TRENDS THROUGH THE GENERALIZED SYSTEM OF PREFERENCES PLUS (GSP+) SCHEME	1239
Aziz Zikriyoyev, Rajabova Malika Nuriddin qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSILAR HISOBIGA ASOSLANGAN XOLATDA MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI TASHKIL ETISH TARTIBI	1247
Xasanova Xusnoraxon Faxriddinovna	
HUDUDIY MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA INVESTITSION FAOLLIKNING ROLI VA UNING RIVOJLANISH MEKANIZMLARI	1251
Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К ИССЛЕДОВАНИЮ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ УНИВЕРСИТЕТОВ	1257
Менглиева Индира Баходировна	
ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ НА ЭНЕРГЕТИЧЕСКОМ РЫНКЕ: ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ	1261
Умарбеков Бахром Ботирбекович	
O'ZBEKISTON QAYTA SUG'URTA TIZIMIDA "ALTERNATIVE RISK CAPITAL"NI JORIY ETISH: IQTISODIY MODEL, EMPIRIK TAHLIL VA ME'YORIY TAKLIFLAR (JAHON TAJRIBASI MISOLIDA)	1270
Jorabaev Jasur Abduraxmanovich	
O'ZBEKISTON QAYTA SUG'URTA TIZIMIDA ALTERNATIVE RISK CAPITAL'NI JORIY ETISH: IQTISODIY MODEL, EMPIRIK TAHLIL VA ME'YORIY TAKLIFLAR (JAHON TAJRIBASI MISOLIDA)	1276
Jo'rabayev Jasur Abdurahmonovich	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA BOSHQARUV KADRLARINING LIDERLIK SALOHİYATINI BAHOLASH MASALALARI	1282
Rasulov Shohruxbek G'ulomjon o'g'li, Ibragimov Isroil Usmonovich	
SURXONDARYO VILOYATIDA MEVA VA SABZAVOT ISHLAB CHIQRISH KO'RSATKICHLARINING XO'JALIKLAR TOIFALARI BO'YICHA TAHLILI	1286
Majidova Dilnoza Bahromovna	
TURISTIK XIZMATLARNI RIVOJLANTIRISHDA SUN'IY INTEKLEKTNING (SI) TA'SIRI	1290
Begimqulov Javohirbek Jo'raqul o'g'li	
MINTAQADA SANOAT TARMOQLARI RIVOJLANISHIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMI VA ZARURLIGI	1300
Xodjaeva Feruza Komilovna	
TOSHKENT VILOYATI HUDUDLARINING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI IQTISODIY FARQLAR TAHLILI	1305
Saidakbarov Saidazam Aziz o'g'li	
KORXONALARDA UMUM ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARI HISOBİ	1309
Yax'yayeva Dilfuza Bagdatovna	

ONLAYN BRONLASH TIZIMLARI: TURLARI, XUSUSIYATLARI VA AJRALIB TURUVCHI BELGILARI	1314
S.S. Ismatillaeva	
BUDJET TIZIMI BUDJETLARI IJROSI USTIDAN MOLIYAVIY NAZORATNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	1320
Saidova Kamolat Farhodovna	
КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФАКТОРОВ, ПОРОЖДАЮЩИХ ЖЕНСКУЮ ПРЕСТУПНОСТЬ: ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ	1326
Нуриллоева Заррина Зокиржоновна	
SAMARQAND VILOYATI MEHMONXONA XO'JALIGIDA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA TURISTLAR OQIMINI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	1331
Amiriddinova Madinabonu Zayniddin qizi	
SOLIQ YUKINI HISOBLASH VA UNGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILINING METODOLOGIK JIHATLARI	1334
Abdullayev Abror Bozarboyevich	
ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ ТРУДА В МАЛОМ БИЗНЕСЕ: ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ РЕЗЕРВЫ РОСТА И РОЛЬ ОБУЧЕНИЯ ПЕРСОНАЛА.....	1341
Аминжоновна Вазира Мамасидиковна	
DZYUDOCHILARDA USHLAB OLISH (KUMI-KATA) STRATEGIYASINING MUSOBAQA NATIJALARIGA TA'SIRI.....	1350
Shermatov Gulom Qaxxorovich	
G'AZNACHILIK TIZIMIDA RISKLARNI ANIQLASH VA NAZORAT TADBIRLARINI TAKOMILLASHTIRISH CHORALARI	1357
Xasanov Adiz Xusenovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING HOZIRGI HOLATI HAMDA UNI QISQARTIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY ISLOHOTLAR.....	1363
Beknazarov Behzod Baxtiyorovich	
IMPROVEMENT OF THE COMMERCIAL BANK PRIVATIZATION PROCESS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	1368
Djumaniyazov Islam Karimbayevich	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SOHASI INVESTITSION VA EKSPORT SALOHİYATI TAHLILI	1374
Nurboyev Jaloliddin Mamadiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA RISK-MENEJMENTI SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	1378
Madaminov Bekzod Allayarovich	
IQLIM O'ZGARISHLARI VA XAVF OMILLARI SHAROITIDA AGRAR BIZNESDA XARAJATLAR TAHLILI VA XATARLARNI BOSHQARISH.....	1383
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TA'LIM TIZIMINING BOSHQARUVIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH VA YASHIL IQTISODIYOTNING O'RNI	1387
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
ПОВЫШЕНИЕ ЭКСПОРТНОЙ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТИ НА ОСНОВЕ ЭФФЕКТИВНОЙ ЛОГИСТИКИ И УПРАВЛЕНИЯ ЦЕПОЧКАМИ ПОСТАВОК	1392
Каримова Хулкар Рахманали кизи, Махмутуллаева Севинч Хабибулла кизи	
TIJORAT BANKLARI KREDIT PORTFELI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DIVERSIFIKATSIYALASHNING METODOLOGIK ASOSLARI	1399
Norova Nozima Nabiyeвна	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA O'ZBEKISTON KOMPANIYALARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	1406
Ahmedova Dilnoza Qalandar qizi	
MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING EKOLOGIK MUVOZANATINI SAQLASH ORQALI BARQAROR RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI (NAVOIY VILOYATI TAJRIBASI)	1411
Barnoqulova Marjona Otabek qizi	

KORXONALARDA ESG (ENVIRONMENTAL, SOCIAL, GOVERNANCE) HISOBOTLARINING AUDITINI TASHKIL ETISH VA BAHOLASH MEXANIZMLARI.....	1417
Xolikov Ravshan Anvar o'g'li	
SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	1420
Omonov Olim Murodullayevich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH MEXANIZMLARI VA ULARNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	1424
Sharifi Abdul Fatah	
TIJORAT BANKLARI AMALIYOTIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIALASHTIRISH BILAN BOG'LIQ MUAMMOLAR.....	1430
Sadikov Q.M.	
TIJORAT BANKLARIDA TO'LOV AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR.....	1434
Kurbosheva Mohira Xafizovna	
MURAKKAB LOYIHALARDA RISKLARNI BAHOLASH VA BOSHQARISH.....	1439
Tursunmuratov Sherzod Turdimuratovich	
ЭФФЕКТИВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	1442
Камолова Феруза Кахрамоновна	
O'ZBEKISTON HUDUDIY RIVOJLANISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YO'NALISHLARI.....	1448
Ma'murov Baxtiyor Xolmatjanovich	
O'ZBEKISTONDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY VA INSTITUTIONAL ASOSLARI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	1456
Ismailova Gulruh Faxriddinovna	
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К УПРАВЛЕНИЮ ПЕРСОНАЛОМ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ: ЦИФРОВИЗАЦИЯ, УПРАВЛЕНИЕ ТАЛАНТАМИ И МОТИВАЦИЯ.....	1462
Абилов Эльман Худаверди оглы	
O'ZBEKISTON BANKLARINING AML TIZIMLARIDA SUN'IY INTELLEKT: STRATEGIK ZARURAT VA JORIY ETISH YO'LLARI.....	1468
Rashidov Avazbek Raximovich	
GLOBALASHUV SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA TUG'ILISH KO'RSATKICHLARI STATISTIK TAHLILI.....	1475
Abduraxmanov Abduazim Djalaliddinovich	
BANK KREDITINING KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI RESURLAR BILAN TA'MINLASHDAGI MUAMMO VA YECHIMLAR.....	1483
Bo'tayev O'tkir Eshboevich	
TIJORAT BANKLARINI DAVLAT TASARRUFIDAN CHIQUARISH VA XUSUSIYLASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA UNI CHUQURLASHTIRISH YO'LLARI.....	1489
Salamov Islom Tashkazakovich	

TIJORAT BANKLARINI DAVLAT TASARRUFIDAN CHIQARISH VA XUSUSIYLASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA UNI CHUQURLASHTIRISH YO'LLARI

Salamov Islom Tashkazakovich

“Turonbank” aksiyadorlik tijorat banki
Ijro nazorati bo'limi boshlig'i

Iqtisod fanlari nomzodi

E-mail: lsalamov125@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada tijorat banklarini davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirishning hozirgi holati tahlil qilinadi. Xususan, mamlakat bank tizimida xususiylashtirish jarayonlari, moliyaviy barqarorlikni ta'minlash mexanizmlari, korporativ boshqaruvni takomillashtirish hamda raqobatbardoshlikni oshirish yo'llari o'rganiladi. Shu bilan birga, xususiylashtirishning iqtisodiy samaradorlikka, bank xizmatlari sifatiga va investitsiya jozibadorligiga ta'siri yoritiladi.

Kalit so'zlar: tijorat banklari, davlat tasarrufi, xususiylashtirish, korporativ boshqaruv, moliyaviy barqarorlik, raqobatbardoshlik, investitsiya jozibadorligi, bank islohotlari, moliyaviy transformatsiya.

Abstract. This article analyzes the current state of transferring commercial banks from state ownership and their privatization. In particular, it examines privatization processes in the national banking system, mechanisms for ensuring financial stability, the improvement of corporate governance, and ways to enhance competitiveness. Furthermore, the impact of privatization on economic efficiency, the quality of banking services, and investment attractiveness is highlighted.

Key words: commercial banks, state ownership, privatization, corporate governance, financial stability, competitiveness, investment attractiveness, banking reforms, financial transformation.

Аннотация. В данной статье анализируется текущее состояние разгосударствления и приватизации государственных банков. В частности, рассматриваются процессы приватизации в банковской системе страны, механизмы обеспечения финансовой устойчивости, совершенствование корпоративного управления и пути повышения конкурентоспособности. Кроме того, освещается влияние приватизации на экономическую эффективность, качество банковских услуг и инвестиционную привлекательность.

Ключевые слова: коммерческие банки, государственное управление, приватизация, корпоративное управление, финансовая устойчивость, конкурентоспособность, инвестиционная привлекательность, банковские реформы, финансовая трансформация.

KIRISH

Tijorat banklarini davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish iqtisodiyotning barqaror rivojlanishi hamda bank tizimi samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Davlat banklari uzoq vaqt davomida ijtimoiy-maqсадli funksiyalarni amalga oshirib kelgan bo'lsa-da, ularning faoliyati ko'pincha past samaradorlik, resurslardan foydalanishdagi cheklovlar va moliyaviy yuklamalar bilan bog'liq bo'lishi mumkin.

Davlat banklarini xususiylashtirish jarayoni mamlakat iqtisodiyotini modernizatsiya qilish va raqobatbardosh bank tizimini shakllantirishning muhim yo'nalishlaridan biri sanaladi. Hozirgi vaqtda banklarni xususiylashtirish jarayoni nafaqat kapital yetarililigini oshirish, balki korporativ boshqaruvni takomillashtirish, raqamli xizmatlarni joriy etish hamda moliyaviy barqarorlikni ta'minlash orqali bank tizimi sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, mazkur jarayonning iqtisodiy samaradorlikka, investitsiya jozibadorligiga va xizmatlar sifatiga ta'siri ham alohida ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat banklarini xususiylashtirish jarayoni turli mamlakatlarda turlicha natijalar bergan. Masalan, Polsha va Germaniya tajribasida xususiylashtirish banklar faoliyatini barqarorlashtirish va ularning raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilgan. Natijada banklarning moliyaviy ko'rsatkichlari yaxshilangan hamda xizmatlar sifati sezilarli darajada oshgan.

Rivojlanayotgan mamlakatlar tajribasida, xususan, Xitoy va Janubiy Koreyada xususiylashtirish hamda aktivlarni restrukturizatsiya qilish orqali moliyaviy risklar kamaytirilgan, kapital yetariligi oshirilgan va banklar xalqaro standartlarga moslashtirilgan.

Raqamli texnologiyalar va innovatsion yechimlar muvaffaqiyatli xususiylashtirishning ajralmas qismi hisoblanadi. Singapur tajribasida mobil banking va avtomatlashtirilgan kredit baholash tizimlari joriy etilishi natijasida bank xizmatlarining tezligi va sifati sezilarli darajada oshgan.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, muvaffaqiyatli xususiylashtirish uchun quyidagi omillar muhim ahamiyatga ega: shaffof korporativ boshqaruvni joriy etish, strategik investorlarni jalb qilish, raqamli transformatsiyani amalga oshirish, xodimlarni qayta tayyorlash hamda moliyaviy barqarorlikni ta'minlash [1].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida adabiyotlar tahlili asosida milliy va xorijiy ilmiy manbalar, rasmiy bank hisobotlari hamda statistik ma'lumotlar o'rganildi. Mazkur yondashuv xususiylashtirish jarayonining global va mahalliy tajribasini qiyosiy jihatdan baholash imkonini berdi.

Taqqoslash metodi yordamida rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlardagi xususiylashtirish strategiyalari o'zaro solishtirildi. Bu esa bank tizimining raqobatbardoshligi va moliyaviy barqarorligiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlashga xizmat qildi.

Analitik metod orqali xususiylashtirish jarayonining moliyaviy barqarorlik, investitsiya jozibadorligi va bank xizmatlari sifatiga ta'siri baholandi. Shu asosda muvaffaqiyatli transformatsiya yo'nalishlari aniqlandi.

Empirik kuzatuvlar asosida so'nggi yillarda amalga oshirilgan davlat banklarini xususiylashtirish tajribasi o'rganildi hamda natijalar tizimli tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Davlat tijorat banklari uzoq vaqt davomida iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim vosita sifatida faoliyat yuritib kelgan. Masalan, O'zbekiston Respublikasida faoliyat ko'rsatayotgan davlat banklari — Ipoteka Bank, Agrobank va boshqa yirik moliya institutlari — qishloq xo'jaligi, kichik va o'rta biznes hamda ijtimoiy loyihalarni moliyalashtirish orqali mamlakat iqtisodiyotining turli sektorlariga kapital yo'naltirib kelmoqda. Shu bilan birga, davlat banklari uzoq muddatli kreditlar va kafolatli moliyaviy xizmatlar orqali umumiy moliyaviy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Xususiylashtirish jarayonlari dunyoning turli mamlakatlarida turlicha amalga oshirilgan. Masalan, Polshada 1990-yillarda davlat banklarining aksiyalari qisman xususiylashtirilib, strategik investorlar jalb qilindi. Natijada banklarning kapital yetariligi oshdi, xizmatlar sifati yaxshilandi va moliyaviy barqarorlik mustahkamlandi. Germaniyada esa "Landesbank" tizimi isloh qilinib, davlat kafolatlari qisqartirildi hamda risk-menejment tizimi xalqaro standartlarga moslashtirildi. Bu banklarga operatsion samaradorlikni oshirish va raqobatbardoshlikni kuchaytirish imkonini berdi [2].

Rivojlanayotgan mamlakatlar tajribasi ham dolzarb ahamiyat kasb etadi. Xitoyda 2000-yillarda davlat banklari muammoli aktivlardan tozalandi, aksiyalari qisman xususiylashtirildi va strategik investorlar jalb qilindi. Natijada kapital yetariligi oshdi hamda banklar xalqaro moliya bozorlariga integratsiyalashdi. Janubiy Koreya tajribasida davlat banklari aktivlarni restrukturizatsiya qilish va korporativ boshqaruvni modernizatsiya qilish orqali moliyaviy risklarni kamaytirishga erishdi. Bu jarayon banklarning samaradorligini oshirish va xalqaro standartlarga moslashuvini ta'minladi.

Texnologik innovatsiyalar davlat banklarini modernizatsiya qilishda muhim omil hisoblanadi. Singapur tajribasida mobil banking, sun'iy intellekt tizimlari va avtomatlashtirilgan kredit baholash mexanizmlari joriy etildi. Natijada operatsion xarajatlar qisqardi, xizmat ko'rsatish tezligi oshdi va mijozlar bazasi kengaydi. Shu bilan birga, banklar yangi moliyaviy mahsulotlarni tezkor joriy etish imkoniyatiga ega bo'ldi [3].

Xususiylashtirish jarayonida shaffof va samarali korporativ boshqaruv tizimini joriy etish alohida ahamiyatga ega. Italiya tajribasida davlat banklari direktorlar kengashi mustaqil va mas'uliyatli shaklda qayta tashkil etildi. Bu qaror qabul qilish jarayonini tezlashtirish va boshqaruv xatoliklarini kamaytirishga xizmat qildi. Korporativ boshqaruvni kuchaytirish banklarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlab, investitsiya jozibadorligini oshirdi.

Xodimlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish transformatsiya jarayonining ajralmas qismidir. Hindiston tajribasida xodimlar zamonaviy moliyaviy xizmatlar, raqamli texnologiyalar va boshqaruv tizimlari

bo'yicha muntazam o'qitildi. Natijada xizmat sifatini oshirish va innovatsion mahsulotlarni joriy etish imkoniyatlari kengaydi.

Moliyaviy barqarorlikni ta'minlash maqsadida xalqaro prudensial me'yorlar hamda risk nazorati tizimlarini joriy etish muhim hisoblanadi. Kanada tajribasida kredit, operatsion va likvidlik risklarini boshqarish tizimi takomillashtirildi. Bu banklarning inqirozli vaziyatlarga tezkor javob berish salohiyatini oshirdi hamda kapital yetarililigini barqaror darajada saqlash imkonini berdi.

Davlat banklari nafaqat moliyaviy, balki ijtimoiy vazifalarni ham bajaradi. Kanada tajribasida kichik va o'rta biznes subyektlari uchun maxsus kredit dasturlari joriy etildi. Bu iqtisodiy faollikni rag'batlantirish va aholining moliyaviy ehtiyojlarini qondirishga xizmat qildi [4].

Xususiylashtirish jarayonida strategik investorlarni jalb qilish bank kapitalini mustahkamlash va ilg'or xalqaro tajribani joriy etish imkonini beradi. Polsha tajribasida mazkur yondashuv banklarning moliyaviy barqarorligini oshirish va raqobatbardoshligini kuchaytirishda muhim rol o'ynadi.

Xususiylashtirishning asosiy maqsadi iqtisodiy samaradorlikni oshirishdan iborat. Germaniya tajribasida davlat banklarini xususiylashtirish orqali operatsion xarajatlar qisqartirildi va kreditlash samaradorligi oshirildi. Shu bilan birga, bank xizmatlari sifatini yaxshilash orqali mijozlar qoniqishi kuchaydi.

Xususiylashtirilgan banklar xalqaro kapital bozorlariga chiqish imkoniyatiga ega bo'ladi. Hindiston tajribasida xususiylashtirilgan banklar fond birjalariga chiqib, aksiyalarni joylashtirish orqali qo'shimcha moliyaviy resurslar jalb qildi. Bu yangi kredit mahsulotlarini moliyalashtirish va xizmat turlarini kengaytirish imkonini yaratdi.

Shuningdek, xususiylashtirish banklarga innovatsion moliyaviy xizmatlarni joriy etish imkonini beradi. Singapur tajribasida raqamli to'lov tizimlari, onlayn kreditlash platformalari va mikrofinans xizmatlari muvaffaqiyatli tatbiq etildi. Natijada mijozlar soni oshdi va moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkoniyati kengaydi.

Xususiylashtirish jarayonida banklar risk-menejment tizimlarini ham modernizatsiya qiladi. Janubiy Koreya tajribasida kredit, likvidlik va bozor risklarini boshqarish uchun yangi nazorat mexanizmlari joriy etildi. Bu moliyaviy barqarorlikni mustahkamlash va inqirozli vaziyatlarda tezkor javob berish imkonini berdi [5].

Umuman olganda, davlat banklarini xususiylashtirish kreditlash jarayonining samaradorligini oshiradi. Polsha tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar kredit portfelini diversifikatsiya qildi, foiz stavkalarini optimallashtirdi hamda mijozlar bilan ishlash samaradorligini oshirdi.

Xususiylashtirilgan banklar xalqaro moliyaviy standartlarga tezroq moslashadi. Xitoy tajribasida xususiylashtirish jarayoni Basel III standartlariga muvofiq kapital va likvidlik talablarini oshirishni nazarda tutdi. Natijada banklar xalqaro reyting agentliklari tomonidan baholandi hamda xorijiy investitsiyalarni jalb qilish imkoniyatiga ega bo'ldi.

Xususiylashtirish mijozlarga ko'rsatiladigan xizmat sifatini ham oshiradi. Germaniya misolida xususiylashtirilgan banklar individual konsultatsiya xizmatlari, tezkor onlayn platformalar va yangi kredit paketlarini taklif eta boshladi. Bu mijozlar sonining oshishiga hamda mijozlar qoniqishining kuchayishiga olib keldi.

Xususiylashtirilgan banklar kredit portfelini kengaytirib, iqtisodiyotning turli sohalariga mablag' yo'naltiradi. Janubiy Koreya tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar sanoat, qishloq xo'jaligi va xizmat ko'rsatish sektorlariga kredit ajratishni kengaytirdi, bu esa iqtisodiy barqarorlikni mustahkamladi.

Xususiylashtirilgan banklar mahalliy va xorijiy investorlar uchun jozibador bo'ladi [6]. Polsha tajribasida strategik investorlar kapital kiritib, banklarning moliyaviy pozitsiyasini mustahkamladi. Natijada yangi investitsiyalar jalb qilindi va bank xizmatlari ko'lamini kengaydi.

Xususiylashtirish bank tizimida raqobat muhitini kuchaytiradi. Germaniya tajribasida davlat banklari xususiylashtirilgach, bozor raqobatbardosh moliya institutlari tomonidan shakllantirildi. Bu foiz stavkalarining optimallashtirilishi va xizmatlar sifatining yaxshilanishiga olib keldi.

Xususiylashtirish jarayoni moliyaviy nazorat va shaffoflikni kuchaytiradi. Italiya misolida xususiylashtirishdan so'ng banklar yillik hisobotlarni shaffof tarzda e'lon qilishni yo'lga qo'ydi hamda auditorlik tizimlari mustahkamlandi. Bu investorlar va mijozlar ishonchining oshishiga xizmat qildi.

Davlat banklarini xususiylashtirish jarayonida samarali moliyaviy nazorat siyosati alohida ahamiyatga ega. Kanada tajribasida xususiylashtirilgan banklar uchun markaziy bank tomonidan qat'iy prudensial talablar belgilandi. Bu kreditlash riskini kamaytirish va kapital yetarililigini barqaror darajada saqlash imkonini berdi.

Xususiylashtirish banklarga aktivlarni diversifikatsiya qilish imkoniyatini yaratadi. Xitoy tajribasida xususiylashtirilgan banklar sanoat, qishloq xo'jaligi va xizmat ko'rsatish sektorlariga mablag'larni muvozanatli taqsimlash orqali moliyaviy risklarni kamaytirdi.

Singapur tajribasida xususiylashtirilgan banklar onlayn to'lov tizimlari, mobil banking va elektron kreditlash xizmatlarini joriy etdi. Natijada xizmatlar tezligi va sifati oshdi hamda mijozlar soni sezilarli darajada ko'paydi [7].

Xususiylashtirilgan banklarda xodimlarni rag'batlantirish tizimi ham rivojlantiriladi. Hindiston tajribasida bonus tizimi, samaradorlikka asoslangan mukofotlash va kasbiy malakani oshirish dasturlari joriy etildi. Bu xodimlarning ishga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytirib, xizmat sifatini yaxshiladi.

Xususiylashtirish jarayonida banklar kreditlash siyosatini qayta ko'rib chiqadi. Janubiy Koreya tajribasida xususiylashtirilgan banklar yuqori riskli sohalarga ajratiladigan mablag'larni cheklab, past riskli sektorlar va ijtimoiy loyihalarni qo'llab-quvvatlashga e'tibor qaratdi.

Moliyaviy barqarorlikni ta'minlash maqsadida xususiylashtirilgan banklar kapitallashuv darajasini oshiradi. Polsha tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar kapital yetarliligini mustahkamladi hamda inqirozli vaziyatlarga qarshi zaxira fondlarini shakllantirdi.

Davlat banklarini xususiylashtirish jarayonida ijtimoiy funksiyalarni saqlab qolish ham muhimdir. Italiya tajribasida xususiylashtirilgan banklar kichik va o'rta biznes uchun maxsus kredit dasturlarini davom ettirdi, shuningdek aholiga qulay kredit xizmatlarini ko'rsatishni saqlab qoldi [8].

Xususiylashtirish banklarga xalqaro moliya tizimiga integratsiyalashish imkonini beradi. Xitoy tajribasida xususiylashtirilgan banklar xalqaro obligatsiya bozorlari va kredit reyting agentliklari bilan faol hamkorlikni yo'lga qo'ydi. Bu xorijiy investitsiyalar oqimini oshirishga xizmat qildi.

Xususiylashtirilgan banklarda risk-menejment tizimlari mustahkamlanadi. Kanada tajribasida kredit, operatsion va bozor risklarini boshqarish uchun avtomatlashtirilgan tizimlar joriy qilindi. Bu banklarning inqirozli vaziyatlarda tezkor javob berish salohiyatini kuchaytirdi.

Strategik investorlarni jalb qilish kapitalni mustahkamlash va texnologik rivojlanishni ta'minlash imkonini yaratadi. Germaniya misolida xususiylashtirilgan banklarga mahalliy va xorijiy investorlar investitsiya kiritdi, bu esa banklarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlab, xizmat turlarini kengaytirishga xizmat qildi.

Xususiylashtirilgan banklar bozor raqobatida faol ishtirok etadi. Polsha tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar foiz stavkalarini optimallashtirdi va kreditlash jarayonini tezlashtirdi. Shu bilan birga, mijozlarga yangi xizmat paketlari taklif etildi, bu esa bank sektorida raqobatni sezilarli darajada kuchaytirdi [9].

Xitoy tajribasida xususiylashtirilgan banklar Basel III kapital standartlariga moslashtirildi. Natijada kredit xavfi kamaytirildi, likvidlik darajasi oshirildi va banklar xalqaro reyting agentliklari tomonidan ijobiy baholandi. Bu esa xorijiy investitsiyalarni jalb qilish imkoniyatini kengaytirdi.

Xususiylashtirilgan banklar xizmat turlarini kengaytiradi. Singapur misolida raqamli to'lov tizimlari, onlayn kreditlash va mikrofinans xizmatlari joriy etildi. Natijada mijozlar bazasi kengaydi hamda moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkoniyati oshdi.

Xususiylashtirilgan banklarda strategik moliyaviy rejalashtirish kuchayadi. Janubiy Koreya tajribasida xususiylashtirilgan banklar uzoq muddatli investitsiya loyihalarini moliyalashtirishni takomillashtirdi va risklarni diversifikatsiya qilish mexanizmlarini kuchaytirdi.

Germaniya tajribasida xususiylashtirilgan banklar yangi kredit va depozit mahsulotlarini joriy etdi. Shu bilan birga, onlayn investitsiya platformalari va avtomatlashtirilgan kredit baholash tizimlari xizmatlar sifatini sezilarli darajada oshirdi.

Xususiylashtirish jarayoni banklarning kapital va likvidlik ko'rsatkichlarini mustahkamlashga xizmat qiladi. Kanada misolida xususiylashtirilgan banklar zaxira kapitalini oshirdi hamda moliyaviy inqirozlarga qarshi qo'shimcha himoya mexanizmlarini joriy etdi.

Xususiylashtirilgan banklar faoliyati yanada shaffoflashadi. Italiya tajribasida audit tizimi va hisobot berish mexanizmlari takomillashtirildi, bu esa investorlar va mijozlar ishonchini oshirishga xizmat qildi [10].

Xususiylashtirilgan banklar kredit portfelini diversifikatsiya qiladi va yuqori riskli segmentlarni cheklaydi. Polsha tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar sanoat va xizmat ko'rsatish sektorlariga mablag' yo'naltirdi, shu bilan birga qishloq xo'jaligiga ijtimoiy ahamiyatga ega kreditlar ajratishni davom ettirdi.

Xususiylashtirish jarayoni strategik hamkorlikni kuchaytiradi. Germaniya tajribasida investorlar bilan uzoq muddatli shartnomalar tuzilib, kapital bazasi mustahkamlandi va banklarning moliyaviy barqarorligi oshirildi.

Xususiylashtirilgan banklar xizmat turlarini kengaytirib, keng jamoatchilik uchun ochiq moliyaviy xizmatlarni taklif etadi. Xitoy misolida xususiylashtirishdan so'ng kichik va o'rta biznes subyektlari hamda aholining past daromadli qatlamlari uchun moliyaviy xizmatlar ko'lamini kengaytirildi.

Xususiylashtirish jarayonida davlat kafolatlari qisqartiriladi, bu esa banklarni samarali va mas'uliyatli faoliyat yuritishga undaydi. Germaniya tajribasida davlat kafolatlari kamaytirilganidan so'ng banklar risk-menejment tizimlarini kuchaytirdi va moliyaviy barqarorlikni mustahkamladi.

Davlat banklarini xususiylashtirish jarayoni ko'pincha innovatsion texnologiyalarni joriy etish bilan birga olib boriladi. Singapur tajribasida mobil banking, sun'iy intellekt asosidagi kredit baholash tizimlari va raqamli to'lov platformalari joriy qilindi. Natijada xizmatlar tezligi oshdi, mijozlar qoniqishi yaxshilandi va bank xizmatlarining samaradorligi ortdi [11].

Xususiylashtirish jarayoni bozor raqobatini sezilarli darajada kuchaytiradi. Polsha tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar xizmat sifatini yaxshilash va foiz stavkalarini optimallashtirishga majbur bo'ldi. Shu bilan birga, yangi moliyaviy mahsulotlar bozorga chiqarildi va mijozlar uchun qulay shartlar yaratildi.

Xususiylashtirilgan banklarda strategik boshqaruv tizimi mustahkamlanadi. Italiya misolida shaffof qaror qabul qilish jarayonlari joriy etilib, audit tizimlari takomillashtirildi. Bu moliyaviy shaffoflikni oshirib, investorlar ishonchini mustahkamladi.

Xususiylashtirilgan banklar kichik va o'rta biznes subyektlari hamda aholining turli qatlamlari uchun kreditlash imkoniyatlarini kengaytiradi. Xitoy tajribasida banklar innovatsion kredit dasturlarini joriy etish orqali iqtisodiy faollikni rag'batlantirdi.

Xususiylashtirish jarayoni moliyaviy risklarni diversifikatsiya qilishga xizmat qiladi. Janubiy Koreya tajribasida xususiylashtirilgan banklar aktivlarni sanoat, qishloq xo'jaligi va xizmat ko'rsatish sektorlariga muvozanatli taqsimlab, yuqori riskli segmentlarni chekladi.

Xususiylashtirilgan banklar xalqaro investitsiyalar uchun jozibador bo'ladi [12]. Polsha tajribasida strategik investorlar tomonidan kapital kiritilishi banklarning moliyaviy barqarorligini oshirdi va xizmatlar ko'lamini kengaytirdi.

Xususiylashtirish bank xizmatlari turini kengaytiradi. Singapur tajribasida onlayn to'lovlar, mobil kreditlash va mikrofinans xizmatlari keng joriy qilindi, natijada mijozlar soni sezilarli darajada oshdi.

Xususiylashtirilgan banklar kapital bazasini mustahkamlashga intiladi. Kanada tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar kapital yetariligi oshirdi va likvidlik ko'rsatkichlarini yaxshiladi. Bu banklarning moliyaviy inqirozlarga chidamliligini kuchaytirdi.

Xususiylashtirish bank tizimini zamonaviylashtirish va innovatsion moliyaviy xizmatlarni joriy etishga xizmat qiladi. Germaniya tajribasida xususiylashtirilgan banklar yangi texnologiyalar asosida tezkor va sifatli xizmatlar ko'rsatishni yo'lga qo'ydi. Natijada bank tizimining raqobatbardoshligi va barqarorligi oshdi.

Xususiylashtirish jarayonida banklarning korporativ boshqaruvi yanada shaffof va mas'uliyatli shaklga keltiriladi. Italiya tajribasida direktorlar kengashi mustaqil asosda qayta shakllantirilib, moliyaviy qarorlar tezkor va asosli qabul qilindi. Bu ichki boshqaruv samaradorligini oshirdi.

Xususiylashtirish jarayonida banklar raqamli moliya xizmatlariga alohida e'tibor qaratadi. Singapur tajribasida mobil banking, elektron to'lov tizimlari va onlayn kreditlash platformalari joriy etildi. Bu xizmatlar tezligini oshirib, mijozlar qoniqishini kuchaytirdi.

Xususiylashtirilgan banklar risk-menejment tizimlarini takomillashtiradi. Janubiy Koreya misolida aktivlarni diversifikatsiya qilish orqali yuqori riskli kreditlar ulushi kamaytirildi. Natijada moliyaviy barqarorlik mustahkamlanib, inqirozli vaziyatlarda banklarning chidamliligi oshdi.

Strategik investorlarni jalb qilish banklarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlash va innovatsion xizmatlarni joriy etishga xizmat qiladi. Polsha tajribasida investorlar tomonidan qo'shimcha kapital kiritilishi yangi texnologiyalarni joriy qilish va bank xizmatlarini modernizatsiya qilish imkonini yaratdi.

Xususiylashtirish jarayonida ijtimoiy xizmatlarni saqlab qolish ham muhimdir. Kanada tajribasida xususiylashtirilgan banklar kichik va o'rta biznes subyektlari hamda past daromadli qatlamlar uchun maxsus kredit dasturlarini davom ettirdi [13].

Xususiylashtirilgan banklar xalqaro standartlarga moslashadi. Xitoy tajribasida Basel III talablariga muvofiq kapital va likvidlik darajasi oshirildi, bu esa banklarning xalqaro reyting agentliklari tomonidan baholanishiga imkon yaratdi.

Xususiylashtirish bank faoliyatining shaffofligini oshiradi. Italiya tajribasida yillik hisobotlarni e'lon qilish va auditorlik tizimini takomillashtirish orqali investorlar hamda mijozlar ishonchi mustahkamlandi.

Xususiylashtirilgan banklar moliyaviy mahsulot turlarini kengaytiradi. Singapur tajribasida raqamli kreditlar, investitsiya platformalari va mikrofinans xizmatlari joriy etilib, mijozlar bazasi kengaytirildi.

Germaniya tajribasida xususiylashtirishdan so'ng banklar qo'shimcha kapital jalb qildi, likvidlik ko'rsatkichlarini yaxshiladi va moliyaviy barqarorlikni mustahkamladi.

Xususiylashtirish jarayonida banklar yangi texnologiyalarni joriy etadi. Kanada tajribasida avtomatlashtirilgan kredit baholash tizimlari va sun'iy intellekt asosidagi moliyaviy xizmatlar tatbiq etildi, bu esa banklarning umumiy samaradorligini oshirdi.

Davlat banklarini xususiylashtirish va tijorat banklarini davlat tasarrufidan chiqarish jarayoni iqtisodiy samaradorlik, moliyaviy barqarorlik hamda bank tizimining raqobatbardoshligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Asosiy qismda keltirilgan xalqaro tajribalar shuni ko'rsatadiki, xususiylashtirish jarayonida banklar raqamli texnologiyalarni joriy etish, kapital bazasini mustahkamlash va korporativ boshqaruv tizimini modernizatsiya qilish orqali o'z faoliyatini sezilarli darajada yaxshilaydi.

Singapur va Janubiy Koreya tajribasida xususiylashtirilgan banklar raqamli moliyaviy xizmatlarni keng joriy etib, mijozlar sonini oshirdi hamda xizmatlar sifatini yaxshiladi. Shu bilan birga, Polsha va Germaniya tajribasi xususiylashtirish orqali kapital yetariligi oshgani, strategik investitsiyalar jalb qilingani va natijada banklarning moliyaviy barqarorligi mustahkamlanganini ko'rsatadi.

Xususiylashtirish jarayoni bozor raqobatini kuchaytiradi. Davlat banklari xususiylashtirilgach, moliya bozori yanada raqobatbardosh institutlar bilan to'ldirildi. Bu foiz stavkalari va kredit shartlarining yaxshilanishiga, xizmatlar sifatining oshishiga hamda banklarning innovatsion mahsulotlar ishlab chiqishiga turtki bo'ldi. Germaniya va Italiya tajribasi xususiylashtirish orqali banklar shaffoflikni oshirgani, auditorlik tizimlarini kuchaytirgani va investorlar ishonchini mustahkamlaganini tasdiqlaydi.

Xususiylashtirish jarayoni banklarning moliyaviy ko'rsatkichlarini yaxshilash bilan cheklanmaydi, balki mamlakat moliyaviy tizimi uchun kengroq ijobiy ta'sirlar keltirib chiqaradi. Banklar innovatsion xizmatlar orqali raqamlashtiriladi, strategik investorlar jalb qilinadi, risklar diversifikatsiya qilinadi va kapital yetarliligi mustahkamlanadi. Shu bilan birga, xalqaro tajriba xususiylashtirish jarayonida ijtimoiy mas'uliyatni saqlab qolish muhimligini ko'rsatadi. Xususan, kichik va o'rta biznes hamda past daromadli qatlamlar uchun kreditlash imkoniyatlarini saqlab qolish bank tizimining ijtimoiy funksiyalarini ta'minlaydi.

Muhokamalar shuni ko'rsatadiki, xususiylashtirish jarayonining muvaffaqiyati qat'iy nazorat mexanizmlari va mustahkam qonunchilik bazasiga bog'liq. Kanada, Polsha va Xitoy tajribasida banklar xususiylashtirilgach, markaziy banklar va moliyaviy nazorat organlari tomonidan prudensial talablar hamda standartlar kuchaytirildi. Bu banklarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlash va iqtisodiyotning umumiy moliyaviy xavfsizligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etdi.

Tahlillar xususiylashtirishning iqtisodiy samaradorlikka bevosita ta'sirini ham ko'rsatadi. Xususiylashtirilgan banklar kreditlash ko'lamini kengaytiradi, xizmatlar sifatini oshiradi va innovatsion moliyaviy mahsulotlar yaratadi. Shu bilan birga, xususiylashtirish investorlar uchun jozibador muhit yaratadi hamda bank tizimiga qo'shimcha kapital va moliyaviy resurslar jalb etilishini ta'minlaydi.

Umuman olganda, tijorat banklarini davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish jarayoni moliyaviy barqarorlik, raqobatbardoshlik, innovatsion rivojlanish hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Biroq ushbu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun davlat nazorati, shaffof boshqaruv mexanizmlari va ijtimoiy mas'uliyat tamoyillarini o'zaro muvofiqlashtirish zarur.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tijorat banklarini davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish jarayoni bank tizimini moliyaviy barqaror, raqobatbardosh hamda investitsiya jihatidan jozibador tizimga aylantirish imkonini beradi. Xususiylashtirishni samarali amalga oshirish korporativ boshqaruvni takomillashtirish, shaffof boshqaruv mexanizmlarini joriy etish va mas'uliyatli direktorlar kengashini shakllantirishni talab etadi. Shu bilan birga, strategik investorlarni jalb qilish orqali kapital bazasini mustahkamlash hamda ilg'or xalqaro tajribani bank tizimiga integratsiya qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli transformatsiya va innovatsion yechimlarni, jumladan mobil banking, fintech va avtomatlashtirilgan risk-menejment tizimlarini keng joriy etish bank xizmatlari sifatini oshiradi va operatsion samaradorlikni kuchaytiradi. Inson resurslarini rivojlantirish, xodimlarni qayta tayyorlash va ularni zamonaviy bank xizmatlari talablariga moslashtirish transformatsiya jarayonining barqarorligini ta'minlaydi. Moliyaviy barqarorlik va ijtimoiy-maqсадli funksiyalarni uyg'unlashtirish orqali aholiga hamda kichik va o'rta biznes subyektlariga sifatli va barqaror xizmat ko'rsatish imkoniyati kengayadi. Umuman olganda, xususiylashtirish jarayoni nafaqat bank tizimini moliyaviy jihatdan mustahkamlaydi, balki milliy iqtisodiyot rivojiga, investitsiya jozibadorligini oshirishga va bank xizmatlari sifatini yaxshilashga bevosita hissa qo'shadi. Mazkur jarayonni tizimli va bosqichma-bosqich amalga oshirish bank tizimini iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan barqaror hamda uzoq muddatli rivojlanishga yo'naltirilgan tizimga aylantiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi qarori. Toshkent oqshomi, 24-avgust-2001-yil, 99-son. <https://lex.uz/mact/-3063485>
2. Karimov I.A. O'zbekiston iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirish yo'lida. – Toshkent: O'zbekiston, 1995.
3. Abdullaeva Sh.Z. Bank risklari va kreditlash. – Toshkent: Moliya, 2002.
4. Abdullaev G'., Karimov F. Kichik biznes va tadbirkorlik asoslari: 100 savol-javob (1-qism). – Toshkent: Mehnat, 2000.
5. Bocharov V.V., Popova R.G. Finansovo-kreditniy mexanizm regulirovaniya investitsionnoy deyatel'nosti predpriyatiy: Uchebnoe posobie. – Sankt-Peterburg: UEF, 1993.
6. Bozor iqtisodiyoti nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: O'qituvchi, 2000.
7. Vahobov A.V., Ibrohimov A.T. Moliyaviy tahlil: Darslik. – Toshkent: Sharq, 2002.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2020–2025-yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni, 12-may-2020-yil, PF–5992-son. URL: <https://lex.uz/docs/-4811025>
9. Abdullayeva Sh.Z. Bank ishi: Darslik. – Toshkent: Iqtisod-Moliya, O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi nashri.
10. Aliqoriyev O. Tijorat banklarida xizmat turlarini rivojlantirish yo'llari. – Toshkent: Iqtisod-Moliya.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022–2026-yillarda O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni. <https://lex.uz/docs/-6102462>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>